

Informatieblad over het steekproef PFOA bloedonderzoek en het PFOA literatuuronderzoek

Foto Sliedrecht24

Waarom zijn de onderzoeken gedaan?

In de fabriek van Chemours Dordrecht, voorheen DuPont, is jarenlang de hulpstof PFOA (perfluorooctaan zuur) gebruikt bij de productie van teflon. PFOA is daarbij uitgestoten in de lucht en terecht gekomen in de rivier en in de bodem. Vanwege zorgen over de mogelijke gevolgen van PFOA voor de gezondheid zijn verschillende onderzoeken gedaan.

Wat is eerder onderzocht?

In maart 2016 verscheen het RIVM rapport: *Riscoschatting emissie PFOA voor omwonenden*. Op basis van de emissie (uitstoot) van de fabriek heeft het RIVM het gehalte PFOA in het bloed van omwonenden van de fabriek berekend. De conclusie was dat direct omwonenden van de fabriek waarschijnlijk langdurig een verhoogd gehalte PFOA in het bloed hebben gehad. Het gehalte was hoger dan de gezondheidkundige grenswaarde voor langdurige blootstelling van 89 nanogram PFOA per milliliter bloed (serum).

Wat is nu onderzocht?

Om de berekeningen van het RIVM te controleren is in het najaar van 2016 bij een deel (steekproef) van omwonenden van de fabriek het gehalte PFOA in het bloed gemeten. Dit is het 'steekproef PFOA bloedonderzoek'. Tegelijk heeft het RIVM wetenschappelijke studies naar de relatie tussen gehalten PFOA in het bloed en gezondheidseffecten bestudeerd. Dit is het 'PFOA literatuuronderzoek'.

Er is discussie over een veilige PFOA bloedwaarde

In 2016 heeft het RIVM een gezondheidkundige grenswaarde afgeleid voor langdurige blootstelling van 89 nanogram PFOA per milliliter bloed. De afgelopen tijd zijn door verschillende internationale organisaties verschillende grenswaarden vastgesteld. Op dit moment wordt door de

Europese Autoriteit voor de Voedselveiligheid (EFSA) de gezondheidkundige grenswaarde

voor langdurige blootstelling aan PFOA opnieuw geëvalueerd.

Wat zijn de resultaten van het steekproef PFOA bloedonderzoek?

De resultaten staan in het *RIVM rapport 2017-0077 PFOA-metingen in bloed*.

Het bloed van 382 personen is onderzocht. De opkomst was 58%. Bewoners die lang en dicht bij de fabriek wonen (donkerblauwe zone), hebben hogere waarden PFOA in hun bloed dan bewoners die verder weg of minder lang in de omgeving wonen. De mediane (middelste) bloedwaarde in deze groep was 10,2 nanogram PFOA per milliliter.

De bloedwaarden in de andere groepen die verder van of minder lang rond de fabriek wonen, komen overeen met de zogenaamde achtergrondwaarde. Dit is de mediane (middelste) waarde zoals die in algemene zin voor mensen is gevonden in Europees onderzoek: 3,5 nanogram PFOA per milliliter bloed. De gemeten bloedwaarden komen goed overeen met de waarden die in 2016 zijn berekend als gevolg van de uitstoot van PFOA. Daarmee ondersteunen de bevindingen de conclusie van het onderzoek uit 2016 dat bewoners in de omgeving van de fabriek waarschijnlijk langdurig aan hoge waarden PFOA zijn blootgesteld.

Een klein deel van de omwonenden (18 personen) heeft bloedwaarden hoger dan 21 nanogram PFOA per milliliter, dat is de gemiddelde maximale waarde van diverse Europese onderzoeken.

Wat zijn de resultaten van het PFOA literatuuronderzoek?

De resultaten staan in het Engelstalige *RIVM rapport 2017-0086 PFOA Exposure and health*.

In enkele onderzochte wetenschappelijke studies zijn verbanden gevonden tussen concentraties PFOA in het bloed van mensen en gezondheidseffecten.

Het is niet zeker dat PFOA in het bloed daadwerkelijk de oorzaak is, of dat er andere verklaringen zijn voor de gevonden verbanden.

De meest duidelijke aanwijzingen zijn er voor een verband tussen concentraties PFOA in het bloed met:

- hogere totaal-cholesterolgehalten in bloed;
- hogere concentraties van het leverenzym ALT in het bloed;
- een lager geboortegewicht.

Voor alle andere mogelijke gezondheidseffecten zijn de aanwijzingen minder duidelijk. Het gaat om:

- hogere concentraties in het bloed van andere leverenzymen, LDL-cholesterol en urinezuur;
- hogere of lagere concentraties in het bloed van schildklierhormonen en een grotere kans op schildklierziekten;
- een grotere kans op colitis ulcerosa (chronische darmontsteking), zaadbalk- en nierkanker, hoge bloeddruk tijdens de zwangerschap en zwangerschapsvergiftiging;
- een verminderde toename van antilichamen in het bloed na vaccinaties.

Het gaat meestal om kleine veranderingen of gezondheidseffecten. Sommige worden al gezien vanaf lage PFOA bloedconcentraties zoals die voorkomen bij de algemene bevolking.

Wat zijn de conclusies van het RIVM?

In *RIVM briefrapport 2017-0101* worden de resultaten van het *steekproef PFOA bloedonderzoek* en het *PFOA literatuuronderzoek* samengevat. Daarbij wordt aangegeven wat de betekenis kan zijn voor de gezondheid van omwonenden. De conclusie uit beide onderzoeken is dat de langdurige PFOA-blootstelling mogelijk gezondheidseffecten bij omwonenden van de fabriek heeft veroorzaakt.

Is gezondheidsonderzoek zinvol?

Het RIVM en de Dienst Gezondheid & Jeugd zijn van mening dat een algemeen gezondheidsonderzoek onder omwonenden weinig tot geen gezondheidswinst oplevert voor de omwonenden.

Sommige mogelijke gezondheidseffecten worden al ondervangen door standaard controles (bijvoorbeeld bij zwangeren).

De mogelijke ernstige gezondheidseffecten, zoals nierkanker en zaadbalkanker, komen heel weinig voor. De kans op een dergelijk

ernstig effect is klein, ook bij PFOA-blootstelling. Een algemene screening is daarom niet zinvol.

De veranderingen in cholesterolgehalte en leverenzymen zijn kleine effecten, die ook door andere factoren kunnen worden veroorzaakt.

Wat kan ik doen als ik me zorgen maak over mijn PFOA bloeduitslag?

Het steekproef PFOA bloedonderzoek is niet bedoeld om de individuele deelnemers te adviseren. Het is moeilijk om duidelijke persoonlijke conclusies te verbinden aan de uitslag van het PFOA gehalte in het bloed. Als u zich zorgen maakt over uw gezondheid raden wij u aan contact op te nemen met uw eigen (huis)arts of verloskundige.

Wat doet de Dienst Gezondheid & Jeugd (GGD ZHZ)?

De Dienst Gezondheid & Jeugd zal, in samenspraak met het RIVM, de bevindingen van de onderzoeken onder de aandacht brengen bij huisartsen, verloskundigen en medisch specialisten in de regio. De Dienst Gezondheid & Jeugd is uiteraard bereikbaar voor vragen over dit onderwerp. Voor mogelijke nieuwe ontwikkelingen houdt de Dienst Gezondheid & Jeugd contact met het RIVM, gemeenten en andere partijen.

De Dienst Gezondheid & Jeugd ondersteunt de aanbeveling van het RIVM voor aanvullend onderzoek bij de achttien mensen met een hogere bloedwaarde (boven 21 ng/ml). In het onderzoek kan bekeken worden of er een verklaring is voor de hogere waarde.

Waar kan ik terecht met vragen?

Antwoorden op veel gestelde vragen en andere informatie over de PFOA onderzoeken kunt u vinden op de website van het RIVM: www.rivm.nl/pfoa. Hier kunt u ook de RIVM rapporten vinden.

U kunt met vragen over PFOA en gezondheid ook contact opnemen met de Dienst Gezondheid & Jeugd via telefoonnummer 078-770 8500 of info@dienstgezondheidjeugd.nl

